

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦ. ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ : Β'
Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Πληροφορίες : Εύη Κουτσιμπού
Τηλέφωνο : 210 3368111

Αθήνα, 2 /4/2013
Αρ. Πρωτ.:Φ90023/6927/409

Προς : Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
(σε δύο αντίγραφα)

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με την υπ' αριθμ.2923/20-2-2013 Αναφορά της Βουλής».

Απαντώντας στην ανωτέρω Αναφορά που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ.Στρατούλη Δημήτριο, και κατόπιν της υπ'αριθμ.703/4-3-2013 απάντησης που εστάλη στην Υπηρεσία μας από τη Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (Δ/ση Ασφάλισης και Εσόδων) , σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Όπως είναι γνωστό , σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. α' της παρ.1 του άρθρου 2 του Α.Ν 1846/51, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 παρ.1 του ν.4476/1965, στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια τα πρόσωπα , τα οποία παρέχουν μέσα στα όρια της χώρας κατά κύριο επάγγελμα εξαρτημένη εργασία έναντι αμοιβής.

Περαιτέρω , κατά την παρ.2 του ίδιου άρθρου 2, τα ασφαλιζόμενα πρόσωπα συνεχίζουν την υπαγωγή τους στην ασφάλιση και κατά τη διάρκεια του χρόνου, κατά τον οποίο κατ ενάσκηση δικαιώματος ή για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή τους (άδεια, στράτευση κ.λπ) δεν προσφέρουν εξαρτημένη εργασία , πλην όμως λαμβάνουν όλες ή μερικές από τις αποδοχές τους από τον εργοδότη.

Επίσης σύμφωνα με τη παρ.2 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου , ως ημέρες εργασίας νοούνται οι ημέρες κατά τις οποίες οι ασφαλισμένοι από την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δικαιούνται αμοιβής , σε χρήμα ή σε είδος για εργασία που παρέχεται κατά τους ορισμούς του ανωτέρω άρθρου 2 κατά τις οποίες δικαιούνται κατά την κείμενη νομοθεσία, αμοιβής , χωρίς πραγματική παροχή υπηρεσιών.

Βασική προϋπόθεση δηλαδή , που τίθεται από την ασφαλιστική νομοθεσία, για την κατά τα παραπάνω συνέχιση της ασφάλισης των μισθωτών είναι η διατήρηση της αξίωσής τους για καταβολή από τον εργοδότη τους ολόκληρων ή μέρος των αποδοχών τους.

Σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας με την οποία συμφωνεί και το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχει γίνει δεκτό ότι, οι περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραπάνω διατάξεις (παρ.2 των άρθρου 2 και 8 του Α.Ν 1846/51) δεν είναι περιοριστικές , αλλά ενδεικτικές και κατά συνέπεια μπορούν στον κανόνα αυτό να υπαχθούν και άλλες περιπτώσεις , αρκεί η μη προσφορά εργασίας να αποτελεί άσκηση δικαιώματος του ασφαλισμένου ή να οφείλεται σε λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή του , με την προϋπόθεση όμως πάντα, ότι κατά το χρόνο αυτό οφείλονται αποδοχές , από τις οποίες θα προκύψουν οι ανταποδοτικές της ασφάλισης εισφορές.

Τέτοιες περιπτώσεις συνιστούν μεταξύ άλλων , η υπερημερία του εργοδότη να αποδεχθεί την προσφερόμενη πράγματι εργασία για λόγους που αφορούν αυτόν και δεν οφείλονται σε ανώτερη βία (π.χ πτώχευση) και η άσκηση του δικαιώματος επίσχεσης εργασίας που προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 325,329,353, 656 του Αστικού Κώδικα.

Σύμφωνα με αυτές ο εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να επισχέσει την παροχή που οφείλει στον εργοδότη δηλαδή να αρνηθεί να εκτελέσει την εργασία που συμφωνήθηκε για να εξασφαλίσει με αυτόν τον τρόπο την ικανοποίηση των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του κατά του εργοδότη και ιδιαίτερα τη πληρωμή των οφειλόμενων και καθυστερούμενων μισθών.

Σημειώνουμε δε ότι, κατά το χρόνο υπερημερίας του εργοδότη ο εργαζόμενος όχι μόνο δεν υποχρεούται να προσφέρει την εργασία του , αλλά δικαιούται και να απασχοληθεί σε άλλο εργοδότη για να καλύψει τις βιοτικές του ανάγκες. Η απασχόλησή σε άλλο εργοδότη και η ασφάλισή του για την εργασία αυτή, δεν απαλλάσσει τον υπερήμερο εργοδότη από την καταβολή των εισφορών ,αλλά θεωρείται δεύτερη εργασία και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί πολλαπλής απασχόλησης .

Σύμφωνα δε με την υπ' αριθ.257/20-3-84 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Ιδρύματος , σε περίπτωση επίσχεσης εργασίας και εφόσον αυτή ασκήθηκε νόμιμα , συνεχίζεται η ασφάλιση στο ΙΚΑ- ΕΤΑΜ των μισθωτών , όχι όμως για χρονικό διάστημα πέρα του ευλόγου , κατά το οποίο οφείλονται και αποδοχές. Το χρονικό αυτό διάστημα προσδιορίζεται κάθε φορά με βάση τις αρχές της « καλής πίστης» και των «χρηστών συναλλακτικών ηθών» κατά τα άρθρα 200 και 288 του Αστικού Κώδικα και σε κάθε περίπτωση (εφόσον δεν υπάρχει δικαστική απόφαση) δεν μπορεί να επεκταθεί πέρα του

ενός μηνός από τη διακοπή της απασχόλησης. Ο μήνας αυτός θεωρείται ως ένας εύλογος χρόνος εξαναγκασμού του εργοδότη να συμμορφωθεί ως προς τις υποχρεώσεις του.

Άλλωστε , το χρονικό διάστημα για το οποίο δικαιούνται αποδοχές οι εργαζόμενοι καθορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 657 και 658 του Αστικού Κώδικα που αναλογικά εφαρμόζονται και από το Ίδρυμα και είναι μισός μήνας για τους απασχολούμενους από 10 ημέρες μέχρι ένα χρόνο, και ένας μήνας για τους απασχολούμενους πάνω από ένα χρόνο.

Εάν οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι απασχολούνται σε εργασίες ή με ειδικότητες που υπάγονται στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα (BAE) , θα πρέπει για το χρόνο που βρίσκονται σε επίσχεση και δικαιούνται ασφάλιση στο ΙΚΑ -ΕΤΑΜ να ασφαλιστούν και στον κλάδο Βαρέων (σχετ. το 6738/9-7-2012 έγγραφο του Νομικού Συμβούλου ΙΚΑ- ΕΤΑΜ)

Για την ασφάλιση όμως πέραν των πιο πάνω χρονικών ορίων απαιτείται η έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης.

Διευκρινίζεται ότι εάν η απόφαση έχει εκδοθεί από Διοικητικό Πρωτοδικείο αυτή εκτελείται έστω και αν μετά τη θέσπιση του ενδίκου μέσου της εφέσεως δεν είναι τελεσίδικη.

Εάν είναι απόφαση Πολιτικών Δικαστηρίων και έχει εκδοθεί κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών ερευνάται εάν έχει καταστεί τελεσίδικη, διότι παρά το γεγονός ότι έχει εκδοθεί από το αρμόδιο καθ' ύλην πολιτικό δικαστήριο , κατά τις διατάξεις του άρθρου 120 του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας που εφαρμόζεται αναλογικά και στις ασφαλιστικές διαφορές (άρθρο 58 του Π.Δ 341/78) , δεν αποτελεί δεδικασμένο και ως εκ τούτου δε δεσμεύει τη κρίση των ασφαλιστικών οργάνων ώστε να προδικάζει την αναγνώριση αντίστοιχης διάρκειας χρόνου ασφάλισης.

Τα όργανα του Ιδρύματος ,όμως, σε περίπτωση αντίθετης κρίσης οφείλουν να την αιτιολογούν ειδικά με την παράθεση των λόγων που τα οδηγούν στην αντίθετη κρίση τους ενόψει της κάθε συγκεκριμένης απόφασης του πολιτικού δικαστηρίου. Η ειδική δε αιτιολόγηση είναι υποχρεωτική όταν η απόφαση καταστεί τουλάχιστον τελεσίδικη. Ο υπολογισμός των χρόνων ασφάλισης γίνεται με κριτήριο τη διάρκεια των συμβάσεων ή των σχέσεων εργασίας και τις αξιώσεις επί του μισθού που είναι θέματα τα οποία κρίνονται από τα πολιτικά δικαστήρια κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών. Όταν δε η απόφαση είναι τελεσίδικη έχει πλέον εξαντληθεί ο επί της ουσίας έλεγχος.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερθέντα , η προσκόμιση της εν λόγω δικαστικής απόφασης στις υπηρεσίες του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ αποτελεί σύμφωνα με την ασφαλιστική νομοθεσία έναν ασφαλή αλλά και ουσιώδη παράγοντα για την ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί διαδικαστικό πρόσκομμα,

δεδομένου ότι με την απόφαση αυτή αποδεικνύεται και βεβαιώνεται ρητώς από το δικαστήριο ότι :

- Δεν έχει διακοπεί νόμιμα η εργασιακή σχέση των ενδιαφερομένων με τον εργοδότη τους
- Ο εργοδότης έχει καταστεί υπερήμερος και κατά συνέπεια είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει τις αποδοχές που αντιστοιχούν σε όλη τη χρονική περίοδο της επίσχεσης.
- Ελέγχεται δε από το δικαστήριο εάν συντρέχουν τα στοιχεία που αποτελούν τις προϋποθέσεις για το νόμιμο της επίσχεσης , τα οποία είναι :
 1. Η ύπαρξη ενεργούς και έγκυρης εργασιακής σύμβασης εργασίας (δηλαδή να μην έχει καταγγελθεί νόμιμα)
 2. Η ύπαρξη απαιτητής ή ληξιπρόθεσμης αξίωσης του μισθωτού , η οποία θα πρέπει να είναι συναφής προς την οφειλή και να στρέφεται κατά του προσώπου του εργοδότη.
 3. Να γίνεται ρητώς και σαφώς (γραπτώς ή προφορικώς εγκαίρως) ότι ο εργαζόμενος αρνείται να παρέχει τις υπηρεσίες του μέχρι να εκπληρώσει ο εργοδότης την υποχρέωση που τον βαρύνει. Η δήλωση του μισθωτού ότι ασκεί το δικαίωμα της επίσχεσης είναι βασικότατη και πρέπει να είναι σαφής εξώδικη έγγραφη δήλωση επίσχεσης η οποία πρέπει να περιέλθει σε γνώση του εργοδότη./
 4. Να ασκείται εντός των ορίων της καλής πίστης , των χρηστών και συναλλακτικών ηθών και του κοινωνικοοικονομικού σκοπού του δικαιώματος , διαφορετικά ασκείται καταχρηστικά (άρθρο 281 Α.Κ).

Στη συνέχεια και εφόσον επιδικασθούν μισθοί υπερημερίας από το δικαστήριο και προκύψουν οι ανταποδοτικές της ασφάλισης εισφορές υλοποιείται και η ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων για το χρονικό αυτό διάστημα.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η επιχείρηση ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ απεγράφη στο Υποκατάστημα ΙΚΑ ΕΤΑΜ Αμαρουσίου για το οικοδομοτεχνικό έργο «Ανέγερση διώροφων κατοικιών με υπόγειο» στην Ν.Ερυθραία.

Την 18/11/2011 υπεβλήθησαν 15 καταγγελίες εργατοτεχνιτών οικοδόμων , οι οποίοι απασχολήθηκαν στο παραπάνω έργο και οι οποίοι ζητούν να ασφαλιστούν για τη χρονική περίοδο από 11/2/2011 (ημερομηνία έναρξης της επίσχεσης εργασίας) , μέχρι την λήξη της επίσχεσης εργασίας του καθενός που είναι από τον 6^ο/2011 μέχρι 10/2011.

Η αρμόδια υπηρεσία του Υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ , αφού ζήτησε από τους ίδιους και τον εργοδότη να προσκομίσουν τα στοιχεία που απαιτούνται για τον έλεγχο δρομολόγησε τη διεκπεραίωση των καταγγελιών τους με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν και οι αποφάσεις θα κοινοποιηθούν τις προσεχείς ημέρες στους καταγγέλοντες.

Εσωτερική Κοινοποίηση

- 1.Γραφείο κ.Υπουργού
- 2.Γραφείο κας.Γ.Δ/ντριας Κ.Α
3. Δ/ση Κ.Α.Μ. Τμημ. Β' (2)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ

Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

α α
